

Nové údaje o rozšíření tří druhů čeledi Throscidae (Coleoptera: Elateroidea) na území České a Slovenské republiky

New distributional data of three species of the family Throscidae (Coleoptera: Elateroidea) from Czech and Slovak Republics

Petr BOŽA¹⁾ & Josef MERTLIK²⁾

1) Ostrava, Czech Republic
Boza.Petr@seznam.cz

2) Pohřebačka 34, CZ-53345 Opatovice nad Labem, Czech Republic
mertlik@elateridae.com

Abstract. New distributional data concerning 3 species of the family Throscidae Castelnau, 1840, from Czech and Slovak Republics are provided. *Trixagus duvalii* (Bonvouloir, 1859) - confirmed occurrence for Slovak Republic; *Trixagus exul* (Bonvouloir, 1859) – first records for Slovak Republic and *Trixagus gracilis* Wollaston, 1857 - confirmed occurrence for Czech Republic.

Key words: Coleoptera, Throscidae, *Trixagus*, confirmed occurrence, first record, Czech Republic, Slovak Republic

Do revize druhů čeledi Throscidae České republiky a Slovenska (Mertlik & Leseigneur 2007) nebylo možné doplnit údaje druhů, které z území Slovenska publikoval Roubal (1936). Tyto kusy jsou uloženy ve sbírce Slovenského Národního múzea (SNM) v Bratislavě a jejich zapůjčení nebylo možné bez písemného povolení úředníků Ministerstva životního prostředí SR.

V roce 2008 jsme měli možnost osobně tento dokladový materiál v Bratislavě revidovat. V sérii čtyř slovenských kusů označených jako *Trixagus duvalii* byly rozlišeny dva druhy - *T. duvalii* a *T. exul*.

Mertlik & Leseigneur (2007) uvádějí z území České republiky a Slovenska nálezy druhu *Trixagus gracilis*. Všechny tyto nalezené kusy byly samice. Podle samic je ale determinace velmi problematická. V roce 2008 se nám podařilo nalézt v České republice dva samce tohoto druhu a potvrdit tak jeho výskyt na tomto území. Fotodokumentaci imaga *Trixagus gracilis* a jeho biotopu pořídil Petr Boža.

Trixagus duvalii (Bonvouloir, 1859)

Studovaný materiál: Slovakia occ., Velký Žitný Ostrov, VI. 1924, 1 ♀, J. Roubal leg. (det. jako *T. exul*), SNM Bratislava coll. (Roubal 1936), J. Mertlik det. 2008; Slovakia occ., Závod – Abrod (7467), 29. VI. 2008, 1 ♀, R. Szopa leg. et coll., J. Mertlik det.; Slovakia or., Boľ (7597), 5. III. 1989, 1 ♀, náplav, Ivo Jeniš leg. et coll., J. Mertlik det. 2007; Slovakia or., Malé Trakany (7698), 5. III. 1989, 1 ♀, náplav, Ivo Jeniš leg., J. Mertlik coll.; Slovakia or., CHKO Latorica, Leles (7598a) (Majzlan 1997).

Rozšíření: Anglie, Česká republika, Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Kypr Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko (Jihoevropské teritorium), Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko (Leseigneur 2007), Turecko (Mertlik & Platia 2008).

Potvrzení výskytu na území Slovenska.

Trixagus exul (Bonvouloir, 1859)

Studovaný materiál: Slovakia occ., Levice [?czabó] (7777), 10. V. 1925, 1 ♀, J. Roubal leg. (det. jako *T. exul*), SNM Bratislava coll., J. Mertlik det. 2008 (Roubal 1936, jako *T. duvalii*); Slovakia occ., Kováčovce, Ipeľ (7982), V. 1928, 1 ♀, J. Roubal leg. (det. jako *T. duvalii*), SNM Bratislava coll., J. Mertlik det. 2008 (Roubal 1936, jako *T. duvalii*).

Rozšíření: Francie, Maďarsko, Německo, Portugalsko, Rumunsko, Rusko (Středoevropské teritorium), Řecko, Švýcarsko, Turecko (Leseigneur 2007), Česká republika (Mertlik & Leseigneur 2007).

První nálezy pro území Slovenska.

Trixagus gracilis Wollaston, 1857

Studovaný materiál: Moravia bor., Ostrava - Nová Ves (6175:), bývalé zahradnictví (Loc: 49°49'29.988"N, 18°13'52.741"E), 18. IV. 2008, 2 ♂♂, 1 ♀, prosev, Petr Boža leg., det. et coll., J. Mertlik rev. 2008.

Rozšíření: Anglie, Arménie, Azory, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Francie, Itálie, Maďarsko, Moldávie, Německo, Portugalsko, Rakousko, Rusko (Jihoevropské teritorium), Řecko, Španělsko, Švýcarsko, Alžír, Madeira, Maroko, Kypr, Turecko (Leseigneur 2007); Česká republika, Slovensko (Mertlik & Leseigneur 2007).

Potvrzení výskytu na území České republiky.

Trixagus gracilis, ♂

Trixagus gracilis, ♂, typické obrvení prostředních holení

Popis ostravské lokality druhu *Trixagus gracilis*

Lokalita se nachází na území bývalého zahradnictví v Ostravě - Nové Vsi. Toto zahradnictví zaniklo, když se při velkých záplavách r. 1997 protrhla hráz řeky Odry a celé území se ocitlo pod vodou. Protože bylo v dolíku (zaplavena byla skoro celá Nová Ves), stála zde voda dosti dlouho, až nakonec musela být odčerpána. Při větších povodních sem voda z řeky Odry dosahovala vždy. Z historických záznamů Moravské Ostravy vyplývá, že Nová Ves byla její nejchudší poddanskou vsí. Řeka Odra zde způsobovala při záplavách škody na úrodě a trvale podmáčená půda nebyla příliš úrodná. Od roku 1925 jsou tu protipovodňové hráze, řeka byla napřimena do koryta a její meandry byly zasypány.

Ostrava – Nová Ves. Na leteckém snímku bývalého zahradnictví jsou červeně označeny ovocné stromy (hrušeň, jabloň), žlutě topol, bíle ořešák a modře úzkolistá vrba. U těchto stromů byly provedeny dne 14. IV. 2008 prosevy, ve kterých byly nalezeny druhy *Trixagus gracilis* (3 ex.), *T. leseigneuri* (2 ex.) a *T. elateroides* (12 ex.).

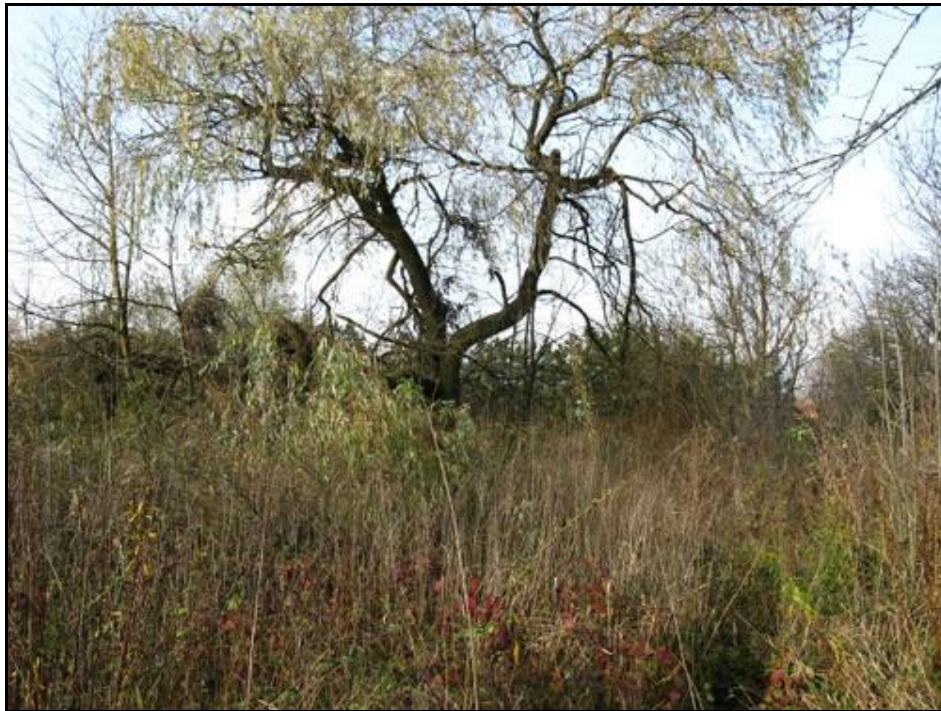
Celkový pohled na lokalitu Ostrava – Nová Ves (bývalé zahradnictví), 10. listopad 2008.

Ostrava – Nová Ves (bývalé zahradnictví), 10. listopad 2008.

Ostrava – Nová Ves (bývalé zahradnictví), 10. listopad 2008.

Ostrava – Nová Ves (bývalé zahradnictví), 10. listopad 2008.

Ostrava – Nová Ves (bývalé zahradnictví), 10. listopad 2008.

Poděkování

Autoři děkují Dr. Vladimíru Janskému za umožnění studia druhů čeledi Throscidae ve sbírkách Slovenského Národního múzea v Bratislavě (Slovensko).

Literatura

- LESEIGNEUR L. 2007: Family Throscidae, pp. 87-89. In LÖBL I. & SMETANA A. (eds.): *Catalogue of Palaearctic Coleoptera, Vol. 4. Elateroidea - Derodontoidea - Bostrichoidea - Lymexyloidea - Cleroidea - Cucujoidea*. Apollo Books, Stenstrup, 935 pp.
- MAJZLAN O. 1997: Chrobáky Coleoptera charakteristických biotopov z okolia lokality Leles - CHKO Latorica (Východné Slovensko). *Natura Carpathica*, 38: 101-120.
- MERTLIK J. & LESEIGNEUR L. 2007: Druhy čeledi Throscidae (Coleoptera: Elateroidea) České a Slovenské republiky. *Elateridarium*, 1: 1-55.
- MERTLIK J. & PLATIA G. 2008: Catalogue of the family Cebionidae, Elateridae, Lissomidae, Melasidae and Throscidae (Coleoptera) from Turkey. *Elateridarium*, 2: 1-40.
- ROUBAL J. 1936: Katalog Coleopter (Brouků) Slovenska a Podkarpatské Rusi II. *Nákladem Učené spol. Šafaříkovy v Bratislavě*, 434 pp.